

KÖZGAZDÁSZ

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

I. ÉVFOLYAM, 7. SZÁM.

Ára: 30 fillér.

1959. JÚNIUS 16.

Első pedagógusnap az egyetemen

A hallgatók köszöntik az Agrárgazdaságtan Tanszék dolgozóit

Egyetemi oktatókat is köszöntek az idén a pedagógusnap alkalmából. A KISZ fiataljai felkeresték a tanszéket és virágcsokrokat nyújtottak át a nevelőknek. Egyetemünk három dolgozója, Dr. Megyeri Endre ad-

junktus, dr. Szuhai Miklós tudományos munkatárs a „Felsőoktatás Kiváló Dolgozója”, Molnár Imréné, a könyvtár dolgozója pedig „Kiváló Dolgozó” kitüntetést kapott.

Vasárnap reggel találkozunk a Keletiben sportszakkokkal, kis bőröndökkel felszerelten mind a tizen és ülőhely nélkül a vonaton. Így aztán a párnás kocsit folyosóján állunk, miközben a vonat kigördült. Ma már bevallhatjuk, hogy kijátszottuk a kalauzt — betelepültünk egy párnás kocsiba, illetve fülkébe, szolid fapados jegyünkkel.

Hegyshalomig minden rendben is volt. Azután az ott már összegyűjtött „hanságiak” tömege megrohanta a Csorna felé robbogó kisvonatot, s itt újra Pesten éreztem magunkat, tudniillik valamelyik körüti villamoson.

Az mindig tudtam, hogy fél ót igen korán van, de hogy ennyire, azt mégsem hittem volna. Amikor valahol a tábor közepén elhangzott a harásny ébresztő, mind a tizen arra gondoltunk, hogy mi nem hallottuk; de gondoskodtak róla. Az ügyeletesek süvöltő órangyala hamar kiűzött a pokróc-paradicsomból. Sorakozó, reggeli, azután indulás a

Valamit a Hanságról

munkahelyre. A mi brigádunk a legtavolabbi szakaszt kapta, jó háromnegyed óra járásra.

A norma napi három köbméter, persze fejenként. A tiztagú brigád két és fél méter széles, másfél méter mély, lefelé keskenyedő árkot ás. Teszi pedig ezt addig, míg végére nem ér az ötven méteres szakaszhoz, s akkor indulás az új munkahelyre.

Persze ez így igen szépen hangzik, de a valóság sokkal ridegebb, vagy jobban mondva — vizezebb. Mert víz az van. Már fél méternél jelentkezik. Ekkor még csak tréfára vesztünk. Azután úgy dél felé egyre nehezebb a lapát és az ás. Nemcsak fáradtság ez. A nedves, sáros föld ragad a vasra, az ember nagy hévvel fellendíti a lapátot, de a föld csak nem akar lerepülni róla. Tessék elképzelni egy kalapácsvetőt, aki nem tudja elengedni a sportszerét!

Német vendégek egyetemünkön

A Berlini Közgazdasági Főiskola húsztágú delegációja érkezett a múlt héten Budapestre. Tagjai közül öt oktató, a többiek hallgatók. Termelési gyakorlatukat töltik Magyarországon, egy csereakció keretében. Látogatásukat júliusban egyetemünk megfelelő

számú hallgatói viszonozzák. A német vendégek eddig Budapestet tekintették meg, de megismertetik velük a Balatont, Visegrádöt, s hazánk egyéb látnivalóit is. Előreláthatólag három, illetve négy hetet töltenek Magyarországon.

A német delegáció egyik tagjának levele

Bemutakozással kezdem leveletem: Hannelore Haase tudományos munkatárs vagyok a marxizmus-tanszéken, a német közgazdasági főiskola delegációjának egyik vezetője.

Budapest nagyon, nagyon tetszik nekünk. A magyarok között már nagyon sok barátot találtunk. Vendégszeretően fogadtak bennünket, s nagyon jól érezzük magunkat nálatok. De erről a legközelebbi számban bővebben beszélünk. Most más dolog miatt írok:

Július 8-án néhány barátommal a Gellérthegyre mentünk napozni. Miután az egész napunkat ott töltöttük, este a Gellért-fürdőbe akartunk menni fürödni. Borzadva vettem észre a pénztárnál, hogy pénztárcámat elveszítettem. Visszarohantam a Gellérthegyre, s mindenütt kerestem. Semhol sem találtam. Az egyetemre futottam és ott kerestem, de ott sem volt. Nagyon szomorú voltam, mert 500 forint volt a pénztárcámban — magyarországi zsebpénzem.

Másnap hallottam, hogy Németh Marika harmadéves hallgató az aulában megtalálta a pénzt és leadta a rektori hivatalban. Elképzelhetitek örömet! A lap útján szeretném ennek a kislánynak leghálásabb köszönetemet kifejezni. Mintaszerű tagja a KISZ-szervezetnek, s Németországban, ha majd Budapestről és Magyarországról mesélek, mindenütt elmondom majd a becsület e szép példáját!

Szívélyes üdvözléssel:

Hannelore Haase

— Mondd, Te fakir vagy? — kérdeztük... a válasz végét már csak futtában hallottuk. Az orvosi sátorban valami szűnyogriasztó ízet kapni!...

No, és a levelek! Az ebéd előtti soraközös izgalmasabb egy rangadónál: írtak e levelet, a mama? Ó is? — s a boldogok között letörtén ténfergett az, aki nem kapott még egy vacak lapot sem!

Már most szeretném felhívni a mamák és papák, rokonok, no, és a nagy Ó-k figyelmét, hogy a nyáron sem egészségtelen a sűrű levélírás!

Nem írok arról, hogy filmeket mutattak be, kultúrscportok, együttetek léptek fel, volt labdarúgó és asztalitenisz stb. bajnokság — mindez eléggé közismert.

Be kell már ezt a cikket fejeznie, s amúgy sem törekedhettem még a hozzávetőleges alaposságra sem. A hansági élet annyira sokrétű, változatos és érdekes volt, nem lehet arról tényérnyi helyen beszámolni. Egy-két dolgot írtam le, ahogy eszembe jutott; mellőztem még az eredmények leírását, az újabb, ideai csoportok felé szóló buzdítást is. Gondolom, akik ott voltunk, elég sokat beszélünk erről azóta. Csak egy valamit. Mikor eljöttünk, hazafelé, a vonaton egyikünk megjegyezte: „Nézétek, nem volt könnyű a két hét, de sajnálnám, ha nem jöttem volna el. Hogy miért? Nem is tudom. Kicsit hasznos volt, érdekes, — no és — mondta nevetve — egy kicsit jobban összezoktunk, megismertültünk egymást. Lakva is...!

Avar János

A BÉKE ÉS BARÁTSÁG JEGYÉBEN

Tíz évvel ezelőtt,

1949 júniusában egyetemünk Szerb utcai épületének sötét folyosói még a késő éjszakai órákban sem néptelenedtek el. A negyventagos dekorációs brigád, mely főleg első- és másodévesekből állt, éjjel, nappal vágott, festett és ragasztott. A MEFESZ helyiségei főhadiszálláshoz hasonlítottak: hatalmas térképek, ütemtervek feküdtek kiterítve az asztalon, s a tervek mögött ott izgult, lelkesedett és készülődött egyetemünk ezernyi hallgatója. „Hallottad, Kovács tolmács lesz a koreaiak mellett, a Gyurka lesz a DÓZSA kollégiumban a szállásfelelős, Gabi és Éva jelvényeket, s emléktárgyakat árulniak majd, Jancsiékat beosztják a rendezőgárdába...” ez volt a legfőbb beszédtema azokban a napokban. Még az évvégi vizsgák izgalma is háttérbe szorította a készülődés láza: közeledett a Budapesti Világifjúsági Találkozó.

Tíz év múlt el azóta, de akik résztvettek ezen (de ki nem vett részt!), sohasem fogják elfelejteni. Emlékezetes marad ez a VIT azoknak a szovjet, amerikai, kínai, angol, ausztráliai, vagy kenyai fiataloknak is, akik itt jártak, s a béke és a barátság jelszavával ajkukon, kart-karba öltve vonultak végig a pesti utcákon, látogattak el falvainkba és városainkba.

Akkor, alig néhány évvel a második világháború után a szavak értelmét, melyen átértette valamennyi résztvevő. Hiszen alig volt olyan küldöttség, melynek tagjai között ne lett volna háborús rokkant, vagy olyan 24—26 éves fiatalember, aki megjárta az európai, ázsiai, vagy afrikai harctereket. Voltak köztük szovjet egyetemisták, akiknek mellét hat-nyolc kitüntetés ékesítette. Jöttek kínai és vietnami katonák: egyenesen a frontról érkeztek a fesztiválra. Az amerikai küldöttségnek volt egy néger tagja, aki a Budapest feletti légi harcokban sebesült meg. S ezek a fiatalok akkor itt elhatározták: soha többé nem harcolnak egymás ellen. „Paix et Amitié”, „Paz e amistad”, „Mir i Druzba,

Béke és Barátság,

zengett a jelszó csaknem száz nyelven.

Tíz évvel később, 1959 nyarán ugyanezekkel a jelszavakkal készül a világ minden részén sok tizezer fiatal a VIT-re. S e szavaknak mély értelme van ma is. A háborúban a fiatalok szenvednek legtöbbet, s ezért elsőik között kell lenniük azok sorában, akik a békéért harcolnak.

A VII. VIT a szomszédos Ausztria fővárosában, Bécsben lesz.

Miért épp Bécsben?

— teszik fel sokan a kérdést, hiszen Ausztria tőkés ország, s valamennyi szocialista ország szívesen látta volna vendégül a Világifjúsági Találkozót.

Azért döntött így a Nemzetközi Előkészítő Bizottság, mert Bécs Európa közepén fekszik, semleges ország fővárosa, s földrajzi helyzeténél fogva szinte híd a Kelet és a Nyugat között, s ugyanakkor egyike a világ legzebb városainak is.

Száztíz országból,

több mint ezerkétszáz diákszervezet jelentette be részvételét, köztük a legkülönbözőbb nézeteket valló fiatalok képviselve vannak: kommunisták, szocialisták, nacionalisták, konzervatívok, liberánsok, radikálisok, keresztények, muzulmán, buddhista, izraelita és más vallási szervezetek, kulturális és sportegyesületek. Szinte valamennyi latin-amerikai ifjúsági szervezet képviselteti magát a bécsi fesztiválon. Ott lesznek Afrika legtöbb országának küldöttei, s természetesen igen sokan az ázsiai és európai országokból, valamint Ausztráliából. Bécs több mint

százötvenezer fiatalra számít,

akik vagy mint hivatalos küldöttek, vagy pedig mint turisták jönnek az osztrák fővárosba a VIT idején.

Nagy összeg gyűlt már össze eddig is a VIT-alapra a világ szinte valamennyi országában, s emellett a jobb anyagi helyzetben lévő fiatalok segítik azokat az országokat, ahol nehezebben tudják előteremteni a költségeket. Az NDK fiataljai fedezik a szudániak, a belga fiatalok a kongóiak, a franciák az algériaiak, az angolok a kenyai fiatalok költségeit. Számos neves, vezető politikus, közéleti személyiség, világhírű író, művész és tudós támogatja aktívan a VIT előkészítésének munkálatait. Természetesen nemcsak azok az erők készülnek a VIT-re, akik szívügyüknek tekintik a világ ifjúságának egységét, a békéért, s a jobb életért folytatott harcbán.

Készül a nemzetközi reakció is,

amely fél a béke és a fiatalok barátsága jelszavától. Régebben, amikor a Világifjúsági Találkozót szocialista országokban tartották, egyszerűen „kommunista” rendezvénynek bélyegezték azt, s igyekeztek rávenni a fiatalokat a VIT bojkottjára. Erőfeszítéseik e téren sikertelenek maradtak. Ennek legfényesebb bizonyítéka éppen a VI. moszkvai VIT volt. Most más taktikához folyamodtak. Igyekeztek rávenni az osztrák kormányt, hogy ne engedélyezze a Világifjúsági Találkozó megtartását. Ennek érdekében

Bécs utcáin még tüntetést is szerveztek egyes reakciós egyetemista csoportokkal.

Ezirányú kísérleteik azonban mindeddig nem vezettek eredményre. Most a legválogatottabb, mindenre kapható „gárdistákat” akarják felvonultatni, a reakciós, disszidens és a nyílt fasizta ifjúsági szervezeteket, az ifjúsági egységének legmegátalkodottabb ellenségeit, akik között olyan „vezető funkcionáriusok” vannak, mint az egyetemünkről 1948-ban kizárt Maróthy Zoltán, ezer holdas földbirtokos fia, aki 1953-ban disszidált Magyarországról, s az imperialisták szolgálatába szegődve, szervezi a disszidens magyar diákokat.

E szervezetek provokációkkal szeretnék megzavarni a VIT létkörét. Nem fog sikerülni nekik! A VII. VIT nagy erőpróba lesz, s örömmel tölt el bennünket, hogy a mi küldöttünk, KISZ-bizottságunk titkára is részt vesz a „Béke és Barátság” e nagy nemzetközi sereg-szemléjén.

Sértődöttség

A gyengébb nem körében igen elterjedt, rossz szokás a sértődékenység. Pillanatok alatt legcsekélyebb ürügyekkel láthatunk elviharzni felhúzott orral hölgyeket, akik várják, hogy kiengeszteljük őket.

A sértődékenység nagyon rossz és csúnya tulajdonság. S emellett semmi értelme. Mert ha valaki nem megfelelő hangot használ velünk szemben, vagy nem megfelelő módon cselekszik — azért vagyunk értelmes, önálló véleményrel rendelkező emberek, hogy nyugodtan megmondhassuk ellenkező véleményünket.

Aki megsértődik, az számlomramelő és gyáva — nem is érdemes vele foglalkozni! Mert mi az oka a sértődésnek? Túlzott érzékenység, a humorérzék teljes hiánya, vagy egyszerűen — ostobaság! Az első kettőtől le lehet szoktatni az embereket — az utóbbitól sajnos nem! S mivel az érzékenységet, s a humortalanságot egy kis akarattal és jóindulattal meg lehet szüntetni, vagy legalábbis palástolni — engedjétek meg az a cseppet sem kedvező megállapítás — korlátolt és ostoba ember az, aki megsértődik.

A bocsánatkérés

Ez a legnagyobb abszurdum a világon. Ha mondunk valamit, vállaljuk érte a felelősséget és ne vonjuk vissza. Micsoda ember az, aki állít valamit valakiről, s mikor az illető „megsértődött”, bocsánatkérés érkezik. Ez jellemtelenség! És ne is követeljük senkitől, hogy megalázkodjék előttünk, ha mi sem szívesen tesszük azt!

Természetesen ez nem azt jelenti, hogy a kritikát, az építő kritikát ne fogadjuk el! Ez egész más kérdés és nem tévesztendő össze a sértődés — bocsánatkérés fogalmával.

Valamint az se, ha hirtelen haragunkban, gorombán, tehát nem élcelődve, hanem komolyan és hangsúlyozom még egyszer, gorombán megbántottunk valakit! Akkor igenis kötelességünk megkérni az illetőt, hogy ne haragudjon hirtelen felhevülésünkért. S a megbántottnak ilyenkor viszont ugyanolyan kötelessége — nem adni a vérig sértettet, hanem kedvesen, mosolyogva csak annyit mondani: „bántott, amit mondtál, de már nem haragszom!” — s ezt érezze is így — akkor szent lesz a béke.

Tipikus esetek

Hogy egy kicsit egyetemi szintre vigyük át a dolgot, néhány „tipikus” „sértődési” esetet kell megemlítenem.

Az egyetemen tudvalevőleg koedukált oktatás folyik. Fiúk, lányok négy éven át együtt tanulnak — nap-nap után együtt vannak. Ez azt jelenti, hogy a társalgási stílust, amely mindkét nemnél különböző, közös nevezőre kell hozni. De nem azt, hogy a fiuktól megköveteljük, hogy virágyelven beszéljenek és kényelmetlenül érezzék magukat a lányok között, ha véletlenül egy kétértelmű viccet ejtenek el. A lányos szemérmét, melyet gyak-

ran nyugodtan álszeméremnek is nevezhetünk — vetkőzzük le. Semmi csorba nem esik becsületünkön, ha egy szellemes viccen nevetünk, vagy egy jól irányított cinikus megjegyzést elismeréssel nyugtázzuk — még akkor is, ha ránk vonatkozik. Az élcelődés az ifjúság tulajdonsága és ezért megsértődni — butaság! Ha csipnek, csipj vissza — de duplán! Ez természetesen nem azt jelenti, hogy fiainknak szabad a vásár, és ezentúl okkal és ok nélkül goromba viccet engedhetnek meg maguknak. A viccnek csak akkor van helye, ha találó és szellemes!

Vannak nálunk leány hallgatók, akik túlzott jelentőséget tulajdonítanak az oktatók köszönésének. Nem egyszer hallható, hogy valamelyik leány kétségbeesetten panaszkodik barátjának. X. Y. tanársegéd alig biccentette meg a fejét; vagy: nem vett észre a folyosón; vagy: biztosan haragszik rám, mert nem köszönt stb.

Kedves leányok, ezért a legkevésbé sértődjétek meg! A fiatal tanársegéd elvárások (mert csak róluk van szó, az idősebb korosztály mindig köszön!) ugyan néha elfelejtének kellő odaadással és hallhatóan köszönni, de ez még nem ok sértődésre, mert biztos sok dolguk és gondjuk van — és nem személyes nehezítés az oka a szokástól eltérő köszönésnek, vagy nem köszönésnek.

A vizsgákon

Azért sem illik megsértődni, ha valakit jól leszidnak, mert vizsga előtt azt állítják, hogy alig egyszer olvasta el az anyagot a legnehezebb tárgyból, jelesre vizsgázik, és vizsga után társai nem restelnek megmondani neki, hogy másokkal nagyképűsködjék és ne velük! Ilyenkor sem megsértődni, sem szemtelenkedni nem illik — csak behízott nyakkal távozni, mert ami igaz, az igaz!

S ha már a vizsgánál tartunk, kár megsértődni azért is, hogy rosszabb jegyet kaptunk, mint amire számítottunk, vagy mint amit véleményünk szerint megérdemelnénk. Tudniillik ha megsértődünk, sem segítünk a dolgon, s a vizsgáztatónak, higgycetek el, egyáltalán nem fog fájni, ha nehezítünk rá! Sokkal okosabb, ha a vizsga utáni napok egyikén, amikor mérjük már kissé lepadt, megmondjuk a vizsgáztatónak, hogy a jegyet igazságtalannak érezzük stb. stb. Ezért még senkinek az orrát nem harapták le, így legalább a rosszabb jegy okait is megtudhatjuk.

De megsértődni, azt nem! Ha vannak olyanok, akik magukra ismernek — ezek után nyugodtan megsértődhetnek!

A férfiakról nem tesszünk említést, náluk az ilyesmi nehezebben megy — de azért ott is akad.

Egri Mari

AHOGY EGYESEK A VIZSGÁKAT LÁTJÁK...

Vizsgáztató: Fiam, csak feleljen egészen nyugodtan.

Elnök: Nos, feladom magának az utolsó m e n t ő k é r d é s t!

ILLEM KÓDEX UTCÁN...

Az utcán való viselkedésnek éppúgy megvannak a maga szabályai, mint pl. a táncnak. Azt mindenki tudja, hogy nem illik piszkos, gyűrött ruhában, vagy ápolatlanul az utcára lépni.

Most, nyáron mind a női, mind a férfi öltözködések még nagyobb összhangban kell lenni egyéniségünkkel. A nőknek sokkal nagyobb gondot kell fordítani arra, hogy csinosak és tiszták legyenek.

A puderezést és ruzsozást odahaza végezzük el. Furcsa és izléstelen, ha utcán, vagy presszóban vesszük elő kozmetikai szereinket, és pepecselgetjük magunkat.

Különösen furcsa és izléstelen az az úgynevezett „pesti szokás”, mely igen nagy mértékben elterjedt, hogy reggel pongyolában, de azt is kigomboltan vesszük magukra és úgy mennek el a sarki KÖZERT-be, vagy éppen villamossal, vagy busszal egy, vagy két megállót, hogy bevásárlásukat elvégezzék. Ne csak saját ké-

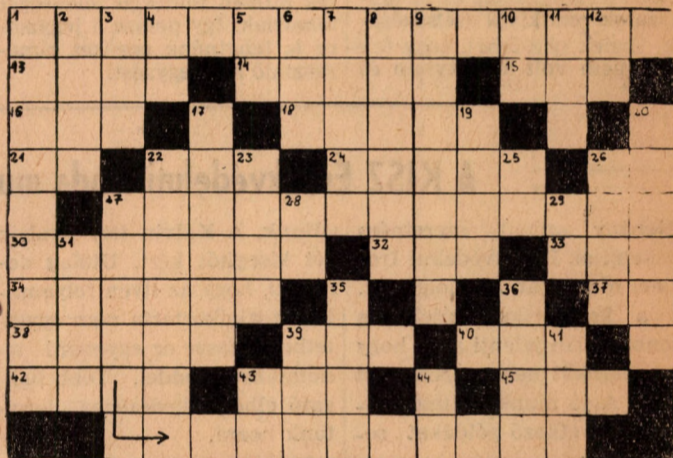
nyelmünket nézzük akkor, amikor a pongyolát magukra kapjuk, hanem tartasuk szem előtt azt, hogy milyen nagyfokú izléstelenséget követünk el hiányos öltözködéssünkkel.

Igen gyakran előfordul, hogy zúsfolt villamoson, vagy buszon szomszédunk lábára lépünk. Ilyenkor illik bocsánatot kérni, nempedig a szokásos szöveget hangoztatni: „miért rakja ki a lábát”. Ebben az esetben a sértett joggal felháborodik azon, amit mondtunk neki, és ő még durvábban fog visszafelelni. A vitát és veszekedéseket elkerülhetjük, ha mindig emberségesen gondolkodunk és belátóak vagyunk.

Az utcán való dohányzásról az embereket nem igen lehet leszoktatnunk, főleg a férfiakat, de a nők lehetőleg az utcán séta közben ne gyújtsanak cigarettára, mert ez igen izléstelen és visszataszító.

Szilárd Ágnes

REJTVÉNYPÁLYÁZAT

Vízszintes: 1. Marx az erőszakról. Tőke I (folytatása függ. 27. vízsz. 1. vízsz. 27. függ. 17.) 13. Személyes névmások. 14. Keleti főváros. 15. Kacat. 16. Francia hős! (fonet). 18. Német erős. 21. LC. 22. PEA. 24. Vörös tengeri kikötőből származó. 26. Helyhatározó-rag. 27. Az idézet folytatása. 30. Mind-egy, hol. 32. Orosz mentek (fonet). 33. Folyó a SZU-ban. 34. Csukd el! 37. Ugynevezett. 38. Latin medve. 39. Latin harag. 40. Szomját oltó. 42. Angol női név. 43. Jelenleg az EPU szerepét tölti be. 45. Időmérő.

Függőleges: 1. Az idézet folytatása. 2. Dunántúli város. 3. Vidéki futballcsapat. 4. Népiesen sir! 5. ST. 6. Némely tanítvány ilyen rá... 7. Inatod. 8. Költész. 9. Francia publicista a XVII. században. 10. NL. 11. Templom. 12. EM. 17. Az idézet folytatása. 19. KNOI. 20. Ilyen féreg is van. 22. Két Duna. 23. Földet túrsz. 25. IM. 26. Szovjet olajváros. 27.

Az idézet folytatása 28. Nagy magyar költőnk fiának névjele. 29. Maleczky Cszkár. 31. Kártya szín. 35. Séri nyelv. 36. Orosz tiéd. 39. IMM. 41. Mint vízsz. 45., 43. EO. 44. Híres zeneszerzőnk névjele.

Beküldendő: Marx idézet, valamint: vízsz. 43, függ. 9. Beküldési határidő: június 30.

Előző számunkban közölt rejtvényeink helyes megfejtései:

Keresztrejtvény: A leninizmus az imperializmus és a proletárforradalom marxizmus-sa.

EGY KIS LOGIKA

Megfejtés:

A pásztor tüzet gyújt a sziget közepén és mivel a tűz egyenletesen terjed, a sziget nyugati részére tereli a nyáját, miután az elégett.

Jegyzetsajtóhiba-pályázat

Vizsgaidőszak lévén, megérkezett az első pályamű a korábban meghirdetett jegyzetsajtóhiba-pályázatunkra:

A Gazdaságföldrajz-jegyzetben olvastuk:

22. old. ... s így a Föld napközben gyorsabban, nap-távolban gyorsabban kering.

48. old. ... hogy a tavaszi olvadástól a hó formájában leesett csapadék, illetve a háló (hó!) fokozatosan kerüljön csak a talajban.

68. old. ... többnyire öntözéses mezőgazdaság tetületei...

139. old. ... s a tőkés Európán belül a Szovjetunió, Franciaország és Németország állnak az első helyen. Harmadik helyen következnek... (Miért tartozik az SZU a tőkés Európába, ki a második?)

141. old. A világ burgonyatermelése 1500—2000 m q = 150—200 millió tonna körül váltakozik. (Sajnálatos, hogy egyetemistáknak meg kell magyarázni, hogy ennyi mázsa hány tonna!)

145. old. ... több millió nyapotot egyszerűen elégettek.

146. old. ... az egyre nagyobb tömegben elpárolt műselyem.

159. old. A téglatea tulajdonképpen préselt rizsvizsel, vérsavóval, hulladék, illetve portea. (!)

209. old. A F. A. O. adatai szerint a világ fafogyasztása fejenként 1 m³. (Hmm, milyen étvágy!)

JOG

Második kötet, kétszáznegyven oldal.

A késedelmi kötbér kulcsa napi fél százalék, ami azonban legfeljebb tíz százalékig, vagyis kétszáz napon keresztül emelkedik. (Itt valami nem stimmel.)

Varrónőink figyelmébe!

Fiatal, molett nőknek való, fehér pántokkal díszített, kivágott, pettyes kartonruha.

Derékon felül telteknek különösen előnyös ez a fazon, pasztronos szaténkarton ruha.

KÖZLEMÉNY

Felkérjük kedves olvasóinkat, hogy azt a címüket, amelyre a nyári szünetben lapunkat kéri, juttassák el szerkesztőségünkbe. Akiknek a címét nem tudjuk meg, a lapot nem tudjuk számukra elküldeni, csak személyesen vehetik át nálunk. Természetesen, akik eddig is címre kap-

ták előfizetett lapjukat, továbbra is ugyanarra a címre fogjuk eljuttatni.

A könnyebb olvashatóság kedvéért kérjük nyomtatott betűvel írni a címet.

A címet leadhatják a szerkesztőségbe, vagy a szerkesztőségi ládába szíveskedjenek bedobni.

„Közgazdász” szerkesztősége.

Kitöltendő:

Név:

Évf.: . . . Szak: . . .

Cím:

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja. Megjelenik kéthetenként. Szerkeszti: a szerkesztő bizottság. Felelős szerkesztő: Bögre Katalin. Szerkesztőség: Bp., IX., Dimitrov tér 8. III. 381. Telefon 186—850 (138-as mellék). Kiadja: Hírlapkiadó Vállalat. Bp., VIII., Blaha Lujza tér 3. Felelős kiadó: Csollány Ferenc. Nyomatott a Szikra Lapnyomdában. F. v.: Kulcsár Mihály.

A vizsgaidőszak félidején

Látogatás a Gazdaságtudományi tanszéken

Elsőéveseink egyik igen „rázós” vizsgálója a gazdaságtudományi szigorlat. Ezt mutatja, hogy mintegy száz (!) délelőtti és szánt levelező hallgató halasztotta el szeptemberre vizsgáját. Mi a véleménye erről a Gazdaságtudományi tanszéknek, — kérdeztük dr. Gyenes Lajos elvtársától — a Gazdaságtudományi tanszék docensétől.

„Mi semmiesetre sem tudjuk helyeselni ezt a nagy halasztási hullámot, mert ez csak azt bizonyítja, hogy a hallgatók évi munkája nem volt kielégítő.

De kezdjük az elején. Az idén indítottuk el alternatív szemináriumainkat, ahol az első évesek várakozáson felüli eredményeket produkáltak. Igen elmélyült és lelkiismeretes munkát végeztek. Évi munkájukkal, hangsúlyozom, szemináriumi munkájukkal igen elégedettek vagyunk. Külön ki kell emelnünk Marillai Vilmos dolgozatát, aki nemcsak gondos külalakú, hanem igen értékes tartalmú dolgozatot írt. Meg kell állapítanunk, hogy az idei szemináriumok hasznát hajtóak voltak és jövőre feltétlenül indítanunk kell hasonló jellegű foglalkozásokat.

A vizsgákról szólva meg kell mondanunk, hogy az első év nagyjából eléri az eddigi évek színvonalát. Talán csak annyi az eltérés, hogy sokkal heterogénebb a hallgatóság és az osztályzatok rendkívül szélsőségesek. Ennek oka lehet, hogy fél-évkor nem volt kollokvium és

az igen nagy anyag adattengerében többen elmerültek. Megállapítható, hogy elsőéveseink gyakran nem tanulnak értelem szerűen. Mechanikusan bevágják az adatokat és így teljesen áttekinthetetlennek válik számukra az évi anyag. Nincs semmi érzékük a nagyságrendekhez és az egyes országok termelési eredményeit nem tudják összehasonlítani. Altlában hiányzik az átfogó viszonyítási készség. Így történhet az, hogy egyesek ismeretei enyhén szólva hiányosak. Ezt pedig néhányan mindent elsősorban, ún. „generálhantával” kísérlék meg ellensúlyozni. Az elmúlt évek kiemelkedően legnagyobb mellébeszélését Óhidi Györgytől hallottam, aki minden elsőévesre lundülettel mondta fantasztikusan rossz feleletét. Eredménye természetesen elégtelen. Még a szemináriumi munkák jó dolgozó hallgatók közül is sokan csak elégségesre tudtak vizsgálni.

„A feleleteknek sokszor igen kevés a szorosan vett földrajzi vonatkozása — folytatta Kalász adjunktus elvtárs — Egyesek nagy súlyt helyeznek az egyes témák történeti és technológiai oldalának taglalására, amit sajnos földrajzszerű kereteken belül nem tudunk megfelelően honorálni. Baj van a természetföldrajzi ismeretekkel is. A hallgatók nem értik, hogy az egyes kifejezések milyen földrajzi jelenséget takarnak. Így persze a jegyzetre is tehetnének egy-két elmarasztaló megjegyzést.

A helynév ismeretek is igen hiányosak. Kevesen vannak, akik fejből ismerik a térképet. Az eddigi eredményekről szólna hozzá kell tennem, hogy az utóvizsgák száma igen magas, eddig kb. harminc, ami nem annyira a vizsgákra való hiányos felkészülésből, hanem inkább a topográfiai vizsgákon való meg nem felelésből és a megengedettnél több katalógus összeszedéséből adódik — fejezte be Kalász elvtárs.

FODOR

„KÉRELEM”

Az eddigi vizsgák bebizonyították, hogy az első évesek filozófia-nyelve nem könnyű. A téma nagy kiterjedésén kívül, még rengeteg érthetetlen idegen kifejezés is súlyosbítja a szegény golyák helyzetét. Kevesen értették meg a humán gimnáziumban, ezért a sok latin szóhasználat, kifejezés megmagyarázásához külön „Filozófiai kis szótárt” kellene kiadni.

Nehogy a tanszék kárára is csomót keressünk gondoljon bennünket, mindjárt javaslattal is élünk: bízzák rá egy szemináriumi csoportra ezt a feladatot a következő tanévben.

(g. gy.)

A KISZ Érdekvédelmi Iroda munkájáról

Néhány szóval szeretném értékelni az Érdekvédelmi Iroda évi munkáját. Jól dolgozott. Ez a kategórikus kijelentés azonban nem jelenti azt, hogy jobb munkát nem végezhetett volna. A jó munka illusztrálására a következő példákat soroljuk fel:

Mindjárt az év elején a SZÖVOSZ, a Mezőgazdasági Kiállításra tíz leányt kért reprezentálásra. Nem volt nehéz összeszedni a jelentkezőket. Felvettük és erősítettük a kapcsolatot a Sportfogadási és Lottó Igazgatósággal, ahol több mint húsz, arra anyagilag rászoruló és érdemes hallgatókat helyeztünk el. A Tudományos Akadémiának egy német és egy angol nyelvű fordítót

adtunk. A Kálvin téri Áruház két kisegítőt kért. Utólag derült ki, hogy az ilyen folyamatos foglalkoztatás nem egyeztethető össze az egyetemi tanulmányi renddel. Több hallgató elhelyezkedéséhez járultunk hozzá.

Munkánk nehéz és felelősségteljes, mert egy-egy hallgató elhelyezését talán tanulmányainak folytatása múlik. Felelősségteljes az egyetem hírneve szempontjából is, mert a hanyag emberek munkája nem vet jó fényt egyetemünkre. Eppen ezért vizsgáltunk meg minden esetet olyan alaposan.

A jövő tanévre több komoly tervünk van. Kiszélesítjük munkalehetőségeinket. A me-

zőgazdaság őszi munkáiban (szüret, kukoricatörés stb.) munkabrigádokkal fogjuk segíteni a tsz-eket. Különös gondot fordítunk az Országos Tervhivatalra, a Belkereskedelmi és a Földművelésügyi Minisztériummal kiépített kapcsolatainkra.

GÁL JÓZSEF

Közöljük kedves olvasóinkkal, hogy más egyetemi lapokhoz hasonlóan, július 15- augusztus 15-ig lapunk nem jelenik meg.

A recept adva van. Először is egy kis dózis tipikus hős kell. Legyen! Egyetemista lesz, egyszerű, kis elsőéves közgazdász. A tipikus környezet se okozzon gondot. Történelem mindez az egyetem! Helyeztette, ez már alaposabban megmondás kíván, tegyük fel, hogy vizsgázik, illetve vizsga előtt van. Mivel nagyjából tudom, hogy mit fog csinálni ez előtt a vizsga előtt, erősen foglalkoztat, miből fog vizsgálni. Talán végül sorra miből is vizsgázhatna, nehogy előtte való cselekedete valamilyen tanszékét kompromittáljon. A tanszéknek mindíg jóba kell lenni! (Ezt már megtanultam, s hiába menni mindent meg kell még tanulnom: filozófiát, áruismereteket stb.) Egyszóval hősünk — legyünk merészek — politikai gazdaságtanból fog vizsgázni!

TIPIKUS?

tanuló szokta csak úgy ukmuk-fuk bevállalni, hogy tanul? Divat náluk az álstréberség.) Belemerültem egyre jobban a pége tengerébe, s mármár azt hittem, menten belefuladok, de anyámék ebéd ürügyén mentőövet dobáltak utánam, amit követett szomjazó számra édesvízként egy cigarettá.

Délután ismét belemerültem — nyakig — a tanulásba. Este lementem sétálni, de állandóan a fejemben zúgtak Marx klaszszikus sémái, úgy, hogy nem tudtam kellőképpen élvezni a sétát. A délután folyamán tipikus gondolat jutott eszembe, mit fogok csinálni, ha már vége lesz a vizsga-időszaknak. Húsz percen keresztül terveztem és gondoltam, álmodtam, s végül a szörnyű jelenben ébredtem fel, tanulnom kell.

Es így tovább csütörtök este hét óráig.

Tudom, hogy pénteken körülbelül 10 óra tájban rám kerül a sor. Elhatároztam, hogy nem fogok izgulni másnap. Persze, péntek reggel negyed hatkor ébredtem. Nem is tudtam tovább aludni, Elolvastam a Népszportot, Népszabadságot, a Ludas Matyit stb., de rájöttem, nem tudok oda figyelni, állandóan képletek és meghatározások jutottak az eszembe. Negyed kilenckor bent voltam az egyetemen. B. Pista már be is ment másodmagával, ezenkívül még két ember van előttem. Kilencig már hét darab cigarettát elszívtam, diáram lett, nem mintha izgulnék, á, dehogy! Csak... izé.

Kijött Pista. Jelese ment le. Hová tetted vissza a tételeket, kérdeztük mi, az utána jövőök. A balszélre válaszolta. Érdekes, most vettem észre, hogy mennyire különbözünk most egymástól. Ugy érzem magam, mint a „barom a vágóhídon”. Pista pedig, mint aki gőzfürdőből jött, friss, mosolygós, s hogy állathasonlatnál maradjunk, rózsaszín, mint egy kis malac, az örömtől, a boldogságtól.

Ekkor jutott eszembe, mennyi anyag van amit nem néztem át elég alaposan, s mint a megszállott, reszkető kézzel elkezdtem lapozni a könyvet, előlről, hátulról. Közben már a tizennegyedik cigarettánál tartottam. (Most is elhagynom hősöm, nem állók ki mellette a vizsgán, inkább megnézem, hogyan jött ki onnan.)

— Madarat lehetne velem fogatni, ujjongtam, kijöve a vizsgaszobából. Érdekes, most én is egyre inkább hasonlítok B. Pistához. Csodálatos metamorfózisom estem át a „jó” beírásból, a mostanáig terjedő időszakban. Most elmegyek a Gellért-hegyre, utána iszom egy korsó sört. Ma vígadó!

(Szemvedélyesen átéltem hősöm minden izalmát, vettem észre reggel. Verejtékben fürdöm. Egyszerre félelem vesz rajtam erőt, üvegesedő szemmel rebegek magamnak, hisz én ma vizsgázom politikai gazdaságtanból.)

— Állítólag elájultam. — Állítólag én is átmentem pégeből. Állítólag még élek. Ezt azonban csak akkor hiszem el, ha majd túl leszek minden vizsgámon.)

GELLÉRT GYÖRGY

„Búcsúznunk és elmegyünk”...

Gondold meg, és igyál!... (De azt is gondold meg, hogy mennyit!) (Krizsán János felv.)

„Mindenki számára emlékeztetés az a pillanat, amikor először lépte át az iskola küszöbét. De ugyanígy emlékeztetés marad az a pillanat is, amikor az ember búcsút mond az iskolának és ezzel az életútja küszöbét lépi át, életének új szakasza kezdődik” — kezdte Sásdi elvtárs a negyedévesek búcsúbankettjén Háy elvtárs beszédének felolvasását. Az I-es előadó zsűfőlétség megtelt közönséggel — végzett diákok és szülei, oktatók és egyéb meghívottak — érdeklődéssel hallgatták a rektor szavait.

Dr. Bedő Gyula elvtárs, az egyetemi párt-vegrehajtóbizottság titkárnak búcsúbeszéde a végzettség megszerzéséhez, arra a kötelességre hívta fel figyelmüket, hogy a melótóknak kell lenniük Marx Károlyhoz, az egyetem névadójához és tovább kell erősíteniük a közgazdászok megbecsülését.

„Szeressétek és szolgáljátok a pártot és a népet, sose feledjétek el, hogy az egyszerű, dolgozó kezek nyomán változott meg a világ és e dolgozó kezek tették lehetővé a ti tanulástokat.”

Bedő elvtárs után Üveges Imre IV. éves könyvtelviszaki hallgató emelkedett szószóllásra a búcsúzóknak nevében. Köszönettel fordult az egyetem oktatóihoz, dolgozóikhoz, a párthoz és a KISZ-hez, a segítségért, támogatásért, melyet a négy év során nekik nyújtottak. Azután az alsóbb éveseknek intézte szavait:

„Örökségül hagyjuk rátok az eszmét, melyért éveken át harcoltunk, s melyet még magasabbra emelni a ti feladatotok!”

Háromféle választék a menzán

A menzán étkezőknek június elsőjén kellemes meglepetésben volt részük. Ezen a napon először, az ebédnél három fő fogásból lehetett választani. Régi menzakoosztó élők hangulata is megenyhült, amikor a szokott hétfői főttszta mellett, sülttészta is ehettek.

A kedves meglepetés hangulatában felkerestük Kirschner Frigyesné, a menza közkedvett „Margit néni”-t, aki már hét éve vezeti egyetemünkön a diákok gyomrát istápoló intézményt, s elbeszélgettünk vele.

Mi tette lehetővé, hogy a menzán bevezették a háromféle választékot?

„A fejlődés hozta magával — válaszolja Margit néni — az egyre kultúrálabb étkezési viszonyra az életszínvonal emelkedése. Hét-nyolc évvel ezelőtt a hallgatók még „csajkával” sorakoztak az ablaknál. Később már az asztalnál pin-cér szolgálta fel az ebédet, mely akkor még csak egyfajta volt.

A menza fejlődött tovább: megjelent a kétválasztékos ebéd, az úgynevezett „virágos virágatlan” (az egyik öreg pin-cér ötlete volt a „párnás” és a „fapados” elnevezés helyett, mely különben is más normába tartozó fogásokat jelentett, a virágos-virágatlan egy normán belüli választék növekedését jelentette).

— Eddig nálunk is kétvá-

lasztékos menü volt, most a vizsgaidőszak alatt vezettük be a három választékosat, mely minőségi javulással párosult, részben az ebéd norma fel-emelése (4,94 forintról 5,36 forintra) részben pedig a nyersanyagellátás javulása miatt.

Menzánk a kongresszusi verseny keretében — mely a többi egyetemeken és étkeztetési vállalatoknál is folyik — arra törekszik, hogy minél nagyobb mértékben kielégítse a diákokat.

Hogyan használják ki a hallgatók a választási lehetőségeket? „Ugy látjuk örömejé válogatnak. Bár néha mintha pszichozis érvényesülne — túlnyomórészt — egyfajta rendelenek. Mi különben igyekszünk úgy megállapítani az egyes mennyiségeket, hogy figyelembe vesszük azt, hogy melyiket szeretik jobban, hogy az igényeket kielégíthessük.”

Milyen többletmunkát okoz a növekvő választék?

„Főleg a felszolgálási idő növekedésétől féltünk, annál is inkább, mivel a vizsgaidőszakban a hallgatók zöme fél kétfő és negyed egy között jön ebédni. Figyelembe véve, hogy ezerkétszáz, ezeröttszáz embert, plusz a la carte kiszolgálást kell végeznünk, ami nem kis dolog. Azonban a hallgatóknak most sem kell sokkal többet várakozniuk, mint azelőtt, ezt túlnyomórészt „Rózsika” fáradhatatlan, örökmozgó gyorsaságának köszönhetjük.”

Nemrégiben hallottam pagnaszkodni egy fiút a kis adag miatt! Mi a helyzet a mennyiséggel?

„Az egyetemi menza között mi vezetünk adagnagyság dolgában. (Állandóan túllépjük a kiszabott forintkeretet.) Tudjuk azt, hogy ami egyiknek sok, az a másiknak kevés. Mégis többségben vannak azok a személyek, akik a nagy adagot kívánják, aztán otthagyták és igen sok a maradék. Ezért igen helyes lenne, ha a felszolgálóknak megmondanák, hogy ki milyen adagot kér, kicsit, vagy nagyot. Így kevesebb lesz a maradék és kevesebben maradnak éhesen.”

Az egyetemünkön étkező huszonkét német egyetemi hallgatónak igen ízlik a magyarországi elkészített étel és nagy kedvvel válogatnak az ételféleségekben.

Bátorkodtam a „Közgazdász” — úgy is, mint a hallgatók fóruma — nevében beírni, hogy a menza legutóbbi választékbővítése tetszést aratott.

NYÍRI KÁROLY